

ABSTRAKT

Tématem práce jsou cesty lodí rakouského a rakousko-uherského válečného námořnictva do vzdálených oblastí. Účelem těchto cest, pro něž se časem vžilo pojmenování „Missionsreisen“, byl především výcvik posádky v nejrůznějších podmínkách, štáby se ale zabývaly i korekcemi map, průzkumy trhů a podrobnými meteorologickými pozorováními a dle podmínek i dalšími přírodovědeckými výzkumy. Prvním takto velkorysým podnikem byla expedice fregaty *Novara*, na základě výzkumu, který byl založen na studiu zpráv z těch to cest a misí, lze konstatovat, že tato expedice byla od pozdějších misí značně odlišná. Rozdílné byly podmínky na lodi, účel cesty i vědecký přínos. Na misích nebyl na vědu kladen tak velký důraz jako na *Novaře*, zkoumání místních poměrů se zaměřovalo především na skutečnosti důležité pro mořeplavbu a ekonomiku, velitelé lodí měli dbát hlavně na výcvik posádek a malou spotřebu uhlí. Na mise vypluly desítky lodí a investice do nich se zřejmě vyplácely.